

INFORME JUSTIFICATIU EN RELACIÓ A LA CONTRACTACIÓ DELS TREBALLS PER A LA REALITZACIÓ D'UNA ENQUESTA PER CONÈIXER EL GRAU D'IMPLEMENTACIÓ DE LA CONSERVACIÓ PREVENTIVA ALS MUSEUS CATALANS

Introducció

El Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, com a unitat responsable de la implementació i el control de la política de museus, és la unitat coordinadora i d'impuls del Pla de Museus de Catalunya.

D'acord amb la Llei 17/1990 de Museus, i el Decret 35/1992 de desplegament parcial d'aquesta, en el document 'Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya' s'estableix com un dels objectius estratègics "Millorar la conservació i la gestió de les col·leccions i promoure'n el desenvolupament i la dinamització perquè serveixin a les necessitats actuals i futures".

En el marc d'aquest objectiu, des del Servei de Museus s'està impulsant el Programa de conservació preventiva per als Museus, que pretén dur a terme un procés de normalització i un esforç per definir i compartir documents, eines i estàndards en matèria de conservació preventiva. L'objectiu és que el 2030 la conservació preventiva estigui integrada en els plantejaments estratègics i de gestió dels museus catalans.

Recordem la definició de conservació preventiva en l'àmbit dels museus:

La conservació preventiva és una estratègia compartida amb l'objectiu comú de conservar el patrimoni cultural i alentir el seu deteriorament, tenint en compte que el patrimoni ha de ser accessible a tothom. Es basa en un mètode de treball sistemàtic per identificar, avaluar i controlar els riscos de deteriorament del patrimoni. Consisteix a reduir o eliminar aquests riscos, a partir del coneixement i l'anàlisi del comportament dels materials constitutius dels béns patrimonials així com de l'estudi del seu entorn, a fi i efecte d'actuar sobre l'origen dels problemes, i reduir la necessitat d'emprendre tractaments dràstics i costosos.

La conservació preventiva permet abordar les accions implicades en l'ús i la gestió de les col·leccions des de l'òptica de la prevenció per evitar o reduir els riscos associats a accions diverses com ara: la manipulació, l'embalatge i el transport, l'exposició, l'emmagatzematge, la planificació de noves instal·lacions expositives i de sales de reserva, el manteniment, els préstecs, l'establiment de protocols i mètodes de treball, entre d'altres.

Per aconseguir que la conservació preventiva estigui integrada en els plantejaments estratègics i de gestió dels museus catalans, primer cal conèixer quin és el grau d'implantació i desenvolupament d'aquesta metodologia als museus en aquests moments.

Amb aquest objectiu, i conjuntament amb el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, el Servei de Museus està coordinant una Comissió tècnica integrada per especialistes en conservació preventiva que treballen a diferents institucions vinculades a la gestió museística a Catalunya.

Aquesta comissió ha elaborat:

- Un document on es fixen els estàndards en matèria de conservació preventiva. Aquests paràmetres han de servir, durant la fase d'avaluació que s'està desenvolupant, com a indicadors i, alhora, esdevenir una guia per determinar elements de millora de la conservació i ús de les col·leccions. En aquest sentit, tenen la vocació de convertir-se en les fites que cal assolir, i alhora ser una eina per prendre les decisions adequades sobre com arribar a assolir unes bones pràctiques en conservació preventiva en aquest horitzó.
- Un model d'enquesta per obtenir l'estat de la qüestió amb relació a la conservació preventiva: <https://ee.kobotoolbox.org/x/BV1wFU87>

La proposta està fonamentada en documents de referència internacionals, entre els quals destaquen:

- *The conservation assessment: a proposed model for evaluating museum environmental management needs* (The Getty Conservation Institute, 1999)

- *Teamwork for Preventive Conservation* (ICCROM, 2004)
- *National Standards and Best Practices for U.S. Museums* (American Alliance of Museums, 2008)
- *Benchmarks in Collection Care for Museums Archives and Libraries* (Collections Trust, 2011)
- *Museum Handbook, Part I: Museum Collections* (National Park Service, 2012)
- *Basic requirements of preventive conservation* (Canadian Conservation Institute, Preventive Conservation guidelines for collections online resource, 2018)

S'estructura en 5 blocs que permeten obtenir dades quantitatives i qualitatives sobre la presència de la conservació preventiva en els diferents àmbits dels museus:

1. Organització
2. Documentació
3. Ús i gestió de les col·leccions
4. Edifici i instal·lacions
5. Condicions ambientals

Des del Servei de Museus es vol donar al màxim impuls a la conservació preventiva als museus catalans, ja que resulta beneficiosa perquè:

- Afavoreix la preservació del conjunt de les col·leccions i no només d'objectes de forma individualitzada
- Evita el deteriorament, la dissociació o la pèrdua dels béns culturals
- Redueix la necessitat d'emprendre dràstics i costosos tractaments
- Optimitza els recursos tècnics, humans i pressupostaris disponibles
- Aplica criteris de sostenibilitat i eficiència en la conservació dels béns
- Garanteix l'accessibilitat racional, entesa com l'acostament dels béns culturals a la societat

Avaluació del grau d'implementació de la conservació preventiva als museus catalans

Per aconseguir l'objectiu 2030 que la conservació preventiva estigui integrada en els plantejaments estratègics i de gestió dels museus catalans, el següent pas és realitzar l'enquesta d'avaluació als museus per saber quin és l'estat de la qüestió amb relació a la conservació preventiva.

Aquesta informació és necessària per a la mateixa administració per poder definir i prioritzar amb criteri les línies d'actuació a impulsar en aquest àmbit.

El nivell de feina que suposa la realització d'aquesta enquesta va més enllà de les possibilitats i disponibilitats del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles. El reduït nombre de tècnics que treballen actualment al Servei fa impossible la realització d'aquestes tasques des del mateix Servei. A més, és necessari comptar amb un nivell d'especialització tècnica del qual no es disposa.

Per tot això, es proposa coordinar i encarregar des del Servei de Museus la realització de l'esmentada enquesta, que cobriria tots els museus registrats, a excepció dels que depenen de l'ICUB. En total, es preveu avaluar 121 museus. Els museus inclouen seu principal i les extensions que tenen reserves. Tant la relació de museus com el detall dels edificis o espais que s'ha d'avaluar de cada museu s'especifica a l'Annex 1. **RELACIÓ DE MUSEUS A AVALUAR.**

S'ha considerat adient dividir les avaluacions a realitzar en vuit lots, sis atenent a criteris territorials i dos, atenent a criteris temàtics. En el primer cas es pretén així que els desplaçaments a fer siguin més curts, en estar tots els museus d'un mateix lot concentrats en un únic territori. En el cas de la demarcació de Barcelona, els museus s'han dividit en tres lots, ja que aquest territori és el que té un nombre més alt d'equipaments i el que concentra els que tenen les dimensions més grans. S'ha aconseguit així un major equilibri entre els lots.

Pel que fa als lots 1 i 2, per àmbit temàtic, s'ha decidit no aplicar el criteri territorial, atès que aquestes col·leccions tenen unes necessitats molts específiques amb relació a la conservació preventiva. Per exemple, en el cas dels museus de ciència i tècnica no es tracta de no tocar les peces per protegir-les, sinó de tot el contrari, de posar en marxa

les màquines perquè continuïn funcionant i no es facin malbé. En el cas dels museus de ciències naturals, la singularitat ve determinada pel tema de les plagues o dels materials perillosos amb què han de treballar en aquest camp.

És per això que es creu necessari que les avaluacions d'aquests museus les facin conservadors-restauradors especialitzats en aquest tipus de material.

Per tant, els lots que s'han fet són aquests:-

- Lot 1: Museus del Sistema territorial de museus de Ciència i Tècnica de Catalunya
- Lot 2: Museus de la Xarxa de museus de Ciències Naturals de Catalunya
- Lot 3: Museus de la Xarxa de museus de les comarques de Girona
- Lot 4: Museus de la Xarxa de museus de les Terres de Lleida i Aran
- Lot 5: Museus de la Xarxa de museus de Tarragona i Terres de l'Ebre
- Lot 6: Museus de la Regió metropolitana de Barcelona
- Lot 7: Museus de la ciutat de Barcelona
- Lot 8: Museus de Catalunya central i Penedès

Per calcular els preus de licitació de cada lot s'han tingut en compte el nombre de museus que inclou i les dimensions que tenen.

Els museus s'han classificat en cinc categories de museus a partir de les dades obtingudes al Registre de Museus de Catalunya:

Criteris	Explicació	Categoria museu
<500 m ²	Fins a 499 m ²	T5 Petits al límit
<1.000 m ²	De 500 a 999 m ²	T4 Petits
<2.500 m ²	De 1.000 a 2.499 m ²	T3 Mitjans petits
<5.000 m ²	De 3.000 a 4.999 m ²	T2 Mitjans grans
>=5.000 m ²	5.000 m ² o més	T1 Grans

S'ha calculat un preu per a cada categoria de museu a partir d'una estimació del nombre d'hores que representarà fer l'avaluació d'un equipament amb aquelles dimensions.

Per al càlcul del preu de licitació s'han utilitzat els preus de mercat actuals, així com les prestacions addicionals i qualitat que se sol·liciten. Així doncs, el resultat i les tarifes aplicades deriven del encreuament de conceptes i punts de vista distints, que permeten

indicar un pagament adequat i garanteixen la correcta execució dels serveis objecte de contracte.

	Criteris	Explicació	Preu
T5	Petits al límit	Fins a 499 m ²	662,50 €
T4	Petits	De 500 a 999 m ²	993,75 €
T3	Mitjans petits	De 1.000 a 2.499 m ²	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	De 3.000 a 4.999 m ²	2.318,75 €
T1	Grans	5.000 m ² o més	2.650,00 €

El termini d'execució dels treballs és de 13 mesos, amb un termini de 3 mesos, previst per al 2022 i un termini de 10 mesos previst per al 2023. En tot cas, els treballs objecte del contracte hauran d'estar acabats abans de l'1 de novembre del 2023

A continuació s'especifica el nombre de museus de cada categoria que hi ha a cada lot i el càlcul de preu màxim que s'ha fet per cada lot:

Lot 1. Museus del Sistema Territorial de museus de Ciència i Tècnica de Catalunya

	Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	1	662,50 €
	Petits	1	993,75 €
T4	Mitjans petits	3	1.656,25 €
T3	Mitjans grans	6	2.318,75 €
T2	Grans	2	2.650,00 €
T1	Totals	13	25.837,50 €

Per anualitats:

Lot 1. Museus del Sistema Territorial de museus de Ciència i Tècnica de Catalunya

	Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	1	0	662,50 €	0,00 €	662,50 €	662,50 €
T4	Petits	1	0	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	3	0	1.656,25 €	0,00 €	4.968,75 €	4.968,75 €
T2	Mitjans grans	6	0	2.318,75 €	0,00 €	13.912,50 €	13.912,50 €
T1	Grans	2	1	2.650,00 €	2.650,00 €	2.650,00 €	5.300,00 €
	Totals	13	1	12	2.650,00 €	23.187,50 €	25.837,50 €

Lot 2. Museus de la Xarxa de museus de Ciències Naturals de Catalunya

	Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	1	662,50 €
T4	Petits	1	993,75 €
T3	Mitjans petits	3	4.968,75 €
T2	Mitjans grans	3	6.956,25 €
T1	Grans	1	2.650,00 €
	Totals	9	16.231,25 €

Per anualitats:

Lot 2. Museus de la Xarxa de museus de Ciències Naturals de Catalunya

	Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	1	0	662,50 €	0,00 €	662,50 €	662,50 €
T4	Petits	1	0	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	3	0	1.656,25 €	0,00 €	4.968,75 €	4.968,75 €
T2	Mitjans grans	3	0	2.318,75 €	0,00 €	6.956,25 €	6.956,25 €
T1	Grans	1	1	2.650,00 €	2.650,00 €	0,00 €	2.650,00 €
	Totals	9	1	8	2.650,00 €	13.581,25 €	16.231,25 €

Lot 3. Museus de la Xarxa de museus de les comarques de Girona

		Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	1	662,50 €	662,50 €
T4	Petits	5	993,75 €	4.968,75 €
T3	Mitjans petits	12	1.656,25 €	19.875,00 €
T2	Mitjans grans	6	2.318,75 €	13.912,50 €
T1	Grans	0	2.650,00 €	0,00 €
	Totals	24		39.418,75 €

Per anualitats:

Lot 3. Museus de la Xarxa de museus de les comarques de Girona

		Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	1	0	1	662,50 €	0,00 €	662,50 €	662,50 €
T4	Petits	5	0	5	993,75 €	0,00 €	4.968,75 €	4.968,75 €
T3	Mitjans petits	12	5	7	1.656,25 €	8.281,25 €	11.593,75 €	19.875,00 €
T2	Mitjans grans	6	3	3	2.318,75 €	6.956,25 €	6.956,25 €	13.912,50 €
T1	Grans	0	0	0	2.650,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	Totals	24	8	16		15.237,50 €	24.181,25 €	39.418,75 €

Lot 4. Museus de la Xarxa de museus de les Terres de Lleida i Aran

		Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	2	662,50 €	1.325,00 €
T4	Petits	1	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	5	1.656,25 €	8.281,25 €
T2	Mitjans grans	1	2.318,75 €	2.318,75 €
T1	Grans	2	2.650,00 €	5.300,00 €
	Totals	11		18.218,75 €

Per anualitats:

Lot 4. Museus de la Xarxa de museus de les Terres de Lleida i Aran

		Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	2	0	2	662,50 €	0,00 €	1.325,00 €	1.325,00 €
T4	Petits	1	0	1	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	5	2	3	1.656,25 €	3.312,50 €	4.968,75 €	8.281,25 €
T2	Mitjans grans	1	0	1	2.318,75 €	0,00 €	2.318,75 €	2.318,75 €
T1	Grans	2	1	1	2.650,00 €	2.650,00 €	2.650,00 €	5.300,00 €
	Totals	11	3	8		5.962,50 €	12.256,25 €	18.218,75 €

Lot 5. Museus de la Xarxa de museus de Tarragona i Terres de l'Ebre

		Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	0	662,50 €	0,00 €
T4	Petits	1	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	10	1.656,25 €	16.562,50 €
T2	Mitjans grans	1	2.318,75 €	2.318,75 €
T1	Grans	0	2.650,00 €	0,00 €
	Totals	12		19.875,00 €

Per anualitats:

Lot 5. Museus de la Xarxa de museus de Tarragona i Terres de l'Ebre

		Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	0	0	0	662,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
T4	Petits	1	0	1	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	10	5	5	1.656,25 €	8.281,25 €	8.281,25 €	16.562,50 €
T2	Mitjans grans	1	0	1	2.318,75 €	0,00 €	2.318,75 €	2.318,75 €
T1	Grans	0	0	0	2.650,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	Totals	12	5	7		8.281,25 €	11.593,75 €	19.875,00 €

Lot 6. Museus de la Regió Metropolitana de Barcelona

	Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	3	662,50 €
T4	Petits	5	993,75 €
T3	Mitjans petits	15	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	4	2.318,75 €
T1	Grans	1	2.650,00 €
	Totals	28	43.725,00 €

Per anualitats:

Lot 6. Museus de la Regió Metropolitana de Barcelona

	Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	3	2	1	662,50 €	1.325,00 €	662,50 €
T4	Petits	5	1	4	993,75 €	993,75 €	3.975,00 €
T3	Mitjans petits	15	4	11	1.656,25 €	6.625,00 €	18.218,75 €
T2	Mitjans grans	4	2	2	2.318,75 €	4.637,50 €	4.637,50 €
T1	Grans	1	0	1	2.650,00 €	0,00 €	2.650,00 €
	Totals	28	9	19	13.581,25 €	30.143,75 €	43.725,00 €

Lot 7. Museus de la ciutat de Barcelona

	Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	0	662,50 €
T4	Petits	1	993,75 €
T3	Mitjans petits	1	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	2	2.318,75 €
T1	Grans	8	2.650,00 €
	Totals	12	28.487,50 €

Per anualitats:

Lot 7. Museus de la ciutat de Barcelona

	Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	0	0	662,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
T4	Petits	1	0	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	1	0	1.656,25 €	0,00 €	1.656,25 €	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	2	0	2.318,75 €	0,00 €	4.637,50 €	4.637,50 €
T1	Grans	8	1	2.650,00 €	2.650,00 €	18.550,00 €	21.200,00 €
	Totals	12	1		2.650,00 €	25.837,50 €	28.487,50 €

Lot 8. Museus de Catalunya Central i Penedès

	Museus	Preu/museu	Preu total
T5	Petits al límit	3	1.987,50 €
T4	Petits	1	993,75 €
T3	Mitjans petits	1	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	5	11.593,75 €
T1	Grans	2	5.300,00 €
	Totals	12	21.531,25 €

Per anualitats:

Lot 8. Museus de Catalunya Central i Penedès

	Museus	2022	2023	Preu/museu	Preu 2022	Preu 2023	Preu total
T5	Petits al límit	3	1	662,50 €	662,50 €	1.325,00 €	1.987,50 €
T4	Petits	1	0	993,75 €	0,00 €	993,75 €	993,75 €
T3	Mitjans petits	1	0	1.656,25 €	0,00 €	1.656,25 €	1.656,25 €
T2	Mitjans grans	5	1	2.318,75 €	2.318,75 €	9.275,00 €	11.593,75 €
T1	Grans	2	1	2.650,00 €	2.650,00 €	2.650,00 €	5.300,00 €
	Totals	12	3		5.631,25 €	15.900,00 €	21.531,25 €

L'import màxim de licitació previst per al contracte és per tant de de 213.325,00 euros (IVA inclòs), d'acord amb el següent desglossament per lots i anys:

Lots	Identificació del lot	2022	2023	Treball total
Lot 1	Sistema Territorial del Museu de la Ciència i de la Tècnica	1	12	13 museus
Lot 2	Xarxa de museus de Ciències Naturals de Catalunya	1	8	9 museus
Lot 3	Xarxa de museus de les comarques de Girona	8	16	24 museus
Lot 4	Xarxa de museus de les Terres de Lleida i Aran	3	8	11 museus
Lot 5	Xarxa de museus de Tarragona i Terres de l'Ebre	5	7	12 museus
Lot 6	Museus de la Regió Metropolitana de Barcelona	9	19	28 museus
Lot 7	Museus de la ciutat de Barcelona	1	11	12 museus
Lot 8	Museus de Catalunya central i Penedès	3	9	12 museus
	TOTAL	31	90	121 museus

		museus 2022	Pressupost 2022	museus 2023	Pressupost 2023	T.M	T. Pressupost
Lot 1	MNACTEC	1	2.650,00 €	12	23.187,50 €	13	25.837,50 €
Lot 2	XMCNC	1	2.650,00 €	8	13.581,25 €	9	16.231,25 €
Lot 7	BCN Ciutat	1	2.650,00 €	11	25.837,50 €	12	28.487,50 €
Lot 6	BCN Regió metropolitana	9	13.581,25 €	19	30.143,75 €	28	43.725,00 €
Lot 8	Cat. Central-Penedès	3	5.631,25 €	9	15.900,00 €	12	21.531,25 €
Lot 3	Girona	8	15.237,50 €	16	24.181,25 €	24	39.418,75 €
Lot 4	Lleida i Aran	3	5.962,50 €	8	12.256,25 €	11	18.218,75 €
Lot 5	TGN i Ebre	5	8.281,25 €	7	11.593,75 €	12	19.875,00 €
	Total museus	31	56.643,75 €	90	156.681,25 €	121	213.325,00 €

Sonia Blasco Andaluz
 Cap del Secció de Coordinació museística i Protecció de Béns Mobles